

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1691. usque ad annum 1701

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 109. Celebris casus conscientiae a Jansenii Discipulis excogitatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67627)

ligiosorum excipiendi confessiones sæ- Sæc. XVII.
cularium. A. C. 1701.

§. CIX.

*Celebris casus conscientiae a Jansenii
Discipulis excogitatus.*

Primis sæculi decimi octavi auspiciis non modo Principes sagati inter se gladiis, sed etiam Viri togati ac literati calamis acriter depugnabant, & quidem Jansenii fautores, supremo suæ factionis Ductore Quesnello, post Innocentii XII. diploma triumphum canentes, omni ferme die manus ad prælium, & digitos ad bellum paratos habebant, novosque libellos veluti totidem publicas ad bellum provocationes in vulgus spargebant eo fine, ut Innocentium XII. silentio obsequioso contentum formulam aliter ac Alexander VII. interpretatum fuisse, persuaderent: nil ad id aptius censebant, quam fabricare casum, quo eum assolvi posse decideretur, qui Jansenium perperam fuisse damnatum, & obsequiosum silentium sufficere propugnat: Ejusmodi casum excogitandi provincia demandata est Rulando, cum autem hic Thomisticæ gratiæ sufficientis necessitatem adstrueret, Doctorum non pauci subscribere renuebant: hinc alium ceteris magis acce-

Sæc. XVII. acceptum fabricarunt junior Petit pied,
 A. C. 1701. & Anquatillus, quibus suppetias tulit
~~Parierus~~ Parierus Canonicus Claremontanus
 Claudii Pascalis Nepos, qui libellum
 edidit, sub hoc titulo: *Casus conscientie a quodam Provinciæ Confessario propositus circa quemdam Ecclesiasticum, ejus directioni commissum, atque a pluribus Parisinæ Facultatis Theologicæ Doctoribus dissolutus.*
 Hunc enim casum præfatæ Facultati decidendum obtulerunt, adjecta hac epistola . . . Domini Canonici B. ad Dominum T. D. A. Transmitto casum, quem plures Sorbonæ Doctores, tam meritis quam dignitate inclyti nuperime responso tibi absdubio gratissimo dissolverunt. Sæpius ex ore tuo percepi, apud vos reperiri ejusmodi homines, qui sese sanæ doctrinæ opposcentes, Presbyteros doctrina & pietate conspicuos calumniantur, eosque pro Jansenistis habent, eoquod in hoc casu expositam doctrinam doceant, atque in usum deducant. Quod tibi hoc scriptum ab æquis rerum æstimatoribus tantopere deprædicatum communem, te ratum gratumque habiturum, confido, eoque opportune usurum, ut eorum ora obstruas, qui tanquam suspectas novitates convitiantur ea, quæ tot Viri doctissimi approbant, suoque calculo confirmant &c.

Casus

Casus autem erat iste, Confessarius Sæc. XVII.
 quidam jam per plures annos cujusdam A. C. 1701.
 Ecclesiastici confessiones excepit, eum-
 que sine scrupulo absolvit, tandem vero
 eum ex aliorum relatione de novis opi-
 nionibus suspectum habuit, quapropter
 cum eodem conferens, varias suæ do-
 ctrinæ novitates expiscatus est, de his
 autem, an ab Ecclesia sint damnatæ,
 certo judicare minime ausus, eas Sor-
 bonæ Doctoribus, eorumque judicio
 submitit, declarari petens, an earum
 abjurationem a suo pœnitente exigere
 posset, id si renueret, an ei absolutio-
 nem denegare deberet? Quæsit ergo
 hic Confessarius a suo pœnitente. I.
 Quid credat circa quinque propositio-
 nes ab Innocentio X. & Alexandro VII.
 damnatas. Respondit pœnitens, se
 eas condemnare, ac semper condem-
 nasse pure & sine restrictione in omni
 sensu, quo eas Ecclesia damnavit, &
 etiam in sensu Jansenii, prout Innocen-
 tius XII. explicavit in suis literis ad
 Belgii Episcopos: ast quantum ad fa-
 ctum, se cum Perefixo Archiepiscopo
 credere, quod sufficiat obsequiosum
 silentium, & quamdiu juridice convinci
 non possit, se negare in animo factum,
 nec propterea turbari, aut de fide su-
 spectum haberi posse. II. Quid credat
 de Prædestinatione & gratia? Respon-
 dit

Hist. Eccles. Tom. LXVI.

Qq dit

Sæc. XVII. dit Pœnitens, sibi persuasum esse illam
 A. C. 1701. esse gratuitam, & ante prævisa merita,
 hanc vero esse per seipsam efficacem,
 & ad omne opus bonum necessariam,
 juxta S. Augustinum, dari tamen gra-
 tias internas, quæ darent veram poten-
 tiam ad adimplenda Dei præcepta, eas
 vero non omnem suum habere effectum
 propter voluntatis resistentiam. III. Quid
 sentiat de amore Dei? Respondit, se
 credere, quod actiones, quæ ad Deum
 non referuntur, nec procedunt ab amore,
 sint peccata ob defectum finis boni &
 recti, etsi possint esse bonæ ratione ob-
 jecti particularis aut finis. IV. Quid
 credat de sufficientia attritionis? Re-
 spondit, nihil ab Ecclesia esse decisum,
 credere tamen, attritionem ex metu
 esse bonam, ut tamen sit ad recipien-
 dam absolutionem Sacramentalem suf-
 ficiens, requiri, ut sit animata chari-
 tate saltem initiali. V. Quid sentiat
 de auditione Missæ? Respondit Pœni-
 tens, eum, qui assistit cum affectu ad
 peccatum mortale sine motu pœniten-
 tiæ, committere novum peccatum.
 VI. Quid sentiat de cultu Sanctorum?
 Respondit, se credere, quod cuilibet
 Christiano utilissima sit devotio erga
 B. V. & Sanctos, eam autem non con-
 sistere in vanis desideriis, & minus se-
 riis exercitiis, sed in vero amore, ve-
 nera-

neratione, & imitationis studio: se au- Sæc. XVII.
 tem reprobare nimiam fiduciam, in San- A. C. 1701.
 ctos, & forte majorem quam in Deum,
 non autem esse prædicandum, quod
 B. V. animas damnatas liberaverit, in-
 super se non credere immaculatam
 Conceptionem B. V. eoquod Alexan-
 der VII. declararit, se hanc quæstio-
 nem non definire, de cetero autem
 nihil a se dici contra opinionem con-
 trariam. VII. An libros Jansenistarum
 legat? Reposuit Pœnitens, se pervol-
 vere librum Arnaldi de frequenti com-
 munionem, Sancyrnai epistolas, ver-
 sionem etiam Montensem novi Testa-
 menti, Moralia Gratianopolitana, col-
 loquia Luconiensia, & Rituale Ale-
 ctense, eoquod omnes hi libri cum per-
 missu & approbatione plurimorum Præ-
 fulum & Doctorum editi, nec intra
 Diæcesin prohibiti sint, & præcipue
 Rituale Alectense, eoquod Pontifex ab
 aliis deceptus illud damnarit, & ab
 hoc Episcopo non modo nullam revo-
 cationem exegerit, sed etiam die de-
 cima nona Januarii eidem reconcilia-
 tionis literas transmiserit. His ita pro-
 positus hujus casus Author fingit, ex
 una parte hunc Ecclesiasticum a Viris
 morum probitate, & Religionis Zelo
 inclytis fuisse delatum, ex altera vero
 eundem hominem esse pietati deditum,

Qq 2

proin

Sæc. XVII. proin illorum accusationem contem-
A. C. 1701. nere, temerarium, hunc absolvere, pe-
 riculosum sibi videri, in hac ergo per-
 plexitate se rogare, ut Sorbonæ Docto-
 res decidere vellent, an ipse hunc Pœ-
 nitentem possit absolvere? Ad hanc
 quæstionem quadraginta Doctores re-
 sponderunt, se perceptis hujus Eccle-
 siastici responsis censere, ejus opinio-
 nes nec novas, nec singulares, nec ab
 Ecclesia damnatas, neque tales esse,
 ut Confessarius ab eo petere teneretur,
 quatenus Pœnitens pro obtinenda
 absolutione eas abjuraret.

Aliquamdiu hæc Doctorum decisio
 omnino secreta habebatur, donec im-
 pellente ipse Quesnello illa anno se-
 quenti primo Leodii mox Parisiis ac
 demum alibi per typum pluribus edi-
 tionibus vulgaretur: sperabant enim
 Jansenii fautores, Apostolica Decreta
 & Pontificum diplomata hoc casu e-
 ludi, ac sub facti & obsequiosi silentii
 velamine ipsa Jansenii dogmata a quo-
 vis tuta conscientia ob tot Theologiæ
 Doctorum decisionem animo foveri posse.
 Non minor erat Doctorum contentio
 & strepitus, quam populi offensio: præ-
 ceteris huic decisioni nomen dedit ce-
 lebris P. Natalis Alexandre, quem ta-
 men Hennebelus, eoquod receptui si-
 gnum dedisset, in sua epistola *Virum,*
 qui

qui ad omnem auram mutatur, nominabat: *Sæc. XVII.*
 ipse etiam Tellierus Rhemensis Archi- *A. C. 1701.*
 episcopus hanc Doctorum decisionem
 incauta prorsus præcipitania approba-
 vit, & Quesnellus variis artibus plures
 sollicitavit Prælatos, ut pariter subscri-
 berent, operam tamen & oleum per-
 didit; primi enim horum decisionem
 palam detestati sunt Episcopi Carnu-
 tensis, Meldensis atque Auchianus,
 qui hujus casus approbatores aperte
 Jansenistas nominabat: His accessit
 Noallius Parisiensis Archiepiscopus,
 qui hunc casum edito decreto, uti re-
 feremus, damnavit: Carnutensis vero
 Episcopus apud ipsum Franciæ Regem
 suas querelas contra hosce quadraginta
 Doctores deferebat, cui egregiam hac
 in causa operam præstitit, quidam Re-
 gius Minister, qui hosce Doctores ap-
 pellabat *inquieta spiritus æternum agitan-*
tes quæstiones periculosas super condemna-
tione juste pronuntiata.

§. CX.

Hæc Doctorum decisio Romæ a sum-
mo Pontifice damnata.

Interim vero totum hoc negotium Ro- *Causa*
 mam ad supremum summi Pontificis *Quesn.*
 Tribunal devolvebatur, qui etiam ho- *art. 18.*
 rum Doctorum decisionem a pluribus *pag. 418.*
Argentré
 Qq 3 *Car-Collect. Jud.*